

Cuby and the Blizzards: wat zingen ze eigenlijk?

In het Drents Museum in Assen loopt een tentoonstelling over de Nederlandse bluesband Cuby. In het noorden waren ze net zo bekend als de Rolling Stones. Het bijpassende boek [LP-formaat, 4 kleurendruk!] "Window of my eyes" is als een droom waarin we de tijd vergeten. Los van 75 jaar chronologie van de band, wat zongen ze eigenlijk? Een interpretatie. En kijk naar de foto's van Jaap Timmer die in dit artikel voor het eerst gepubliceerd worden.

Wie is Harry?

Heel even woonde Harry met zijn vader en moeder in Rotterdam. Zijn vader had werk in Rotterdam en trok in bij zijn schoonfamilie, de familie Oonk. Abraham Kuyperlaan 67. Na hun terugkeer naar Assen vergeet Harry zijn oma Dee niet. Hij koestert een warme band met Rotterdam, wordt fan van Sparta en houdt meer van de nuchtere inborst van de Rotterdammer dan het mondaine van de Amsterdamer. Toch zal hij Drenthe nooit echt meer verlaten, het is veilige grond met een herkenbare wederkerigheid van de natuur. Uit de hieronder benoemde boeken en interviews rijst het volgende beeld op. Harry is een man zonder poespas, weinig woorden, trouw aan vrienden, afwachtend en achterdochtig, angstig om bedrogen te worden, een einzeltäner, voelt zich vaak een underdog, kwetsbaar en is koppig of rechtlijnig. Drie liefdes kenmerken zijn leven, de jeugdliefde Miep Huisman uit Norg, daarna Mariska Cock en de latere Douwina Oosterhof met wie hij uiteindelijk trouwt. Deze opsomming is essentieel want beide eerste vrouwen verlieten zijn leven op een voor hem onbegrijpelijke manier. De een vertrok zonder reden naar Amsterdam en de tweede verliet hem voor een ander [bandlid]. Je verraden voelen met de daaraan verbonden verlatingsangst is begrijpelijk. Zelf is hij enig kind met een veel te vroeg overleden moeder en een vader die als afwezig gekenmerkt kan worden. Hoe existentieel wil je het hebben? De warmte en vertrouwdheid van Drenthe is als een metafoor voor een jeugd waarin hechting problematisch is. Waar mensen sterfelijk zijn of je verlaten kunnen, daar is de eeuwige wederkeer van de seizoenen het enige houvast.

Voorbij de teksten zelf

Natuurlijk mogen we Cuby and

© Copyright: Jaap Timmer

the Blizzards rekenen tot de topbands van Nederland. Over Cuby wordt geschreven dat hij stopte met de MO-studie Nederlands, waar hij 'geen flikker aan vond'. Hij zou veel lezen en de mantra dat de hele beatnik generatie van Kerouac, Sartre en Camus gelezen zou zijn, keert in menig boek over Cuby pregnant terug. Korte en oppervlakkige verwijzingen daarvan kunnen we aantreffen in diverse songteksten uitgestrooid over bijna heel zijn oeuvre. Toch zijn de songteksten van zijn hand taalkundig rondt simpel te noemen. Weinig complex taalgebruik, zeer vaak herhalingen en een beperkte woordenschat kenmerken de prachtige lyrics. In alle door mij geraadpleegde boeken en interviews wordt niet of nauwelijks aan tekstinterpretatie gedaan. Als die al plaatsvindt dan is die minimaal en oppervlakkig. Zelf heb ik er in mijn erg jonge jaren heel wat uren interviews met Harry opzitten. Mijn vragen irriteerden Harry meer dan dat hij verrast of verbaast was over mijn juveniele [jeugdige] interpretatie van zijn teksten. Het is aan Eelco Gelling te danken dat ik mijn vragen kon blijven afvuren, omdat ik altijd bij hem op de Smetanaaan, enkele deuren van Harry verwijderd, kon blijven slapen. Hop, weer mee naar een concert en in de pauze opnieuw een poging tot een gesprek. Bijna zoals de seizoenen komen en gaan in Drenthe.

Misschien moeten we de moed hebben om de teksten eens te interpreteren, ook al zou Harry het met misbaar terzijde hebben geschoven. Kunst laat zich nu eenmaal niet vastnagelen in slechts die ene onuitsproken visie van de maker. Kunst is er om mee te spelen, om te wikken en te wegen, 'it's all in the eye of the beholder'. Een voorbeeld: tuurlijk is reizen een thema, zeker als je 30 keer per maand optreedt maar om daar bij te blijven stilstaan, is een gemiste kans. 'So many roads' en 'Another day, another road' en 'Down the road' en 'Going home', het zijn nummers die oppervlakkig gesproken inderdaad over reizen gaan. Maar laten we de moed hebben om voorbij aan de teksten zelf te gaan. Hieronder belicht ik een aantal aspecten.

Prediker en Job

De Bijbelboeken Prediker en Job hebben als thema het onvermogen van de mens om alles te weten en te kunnen begrijpen. Precies dit thema zou in een diepere laag van bovengenoemde songteksten van Cuby aanwezig kunnen zijn. Ik citeer overigens uit de vertalingen van Job en Prediker die van de hand van Pé Hawinkels zijn, een oude vriend van Harry, zeggen de hieronder genoemde boeken. Overigens heb ik Pé in de tijd van Red White and Blue nooit met Harry zien praten want Pé was altijd in de nabijheid van Herman Brood, maar dat terzijde. "De mens komt met zijn bevattingvermogen gewoon niet toe

© Copyright: Jaap Timmer

aan alles, wat er op aarde gebeurt, aan datgene, waarnaar hij met al zijn geploeter op zoek is, maar dat hij niet vinden kan. En er kunnen nu wel wijze mannen zijn, die beweren, dat zij weten wat dat is, maar ook voor hen is het onmogelijk te vinden." [Prediker 8,17] "So many roads to travel, so many ways to go. Even when I travel a hundred thousand miles, Baby I still don't know where to go." "Maar levenskunst – waar vind je die? Waar liggen de velden van inzicht? Geen mens weet hoe hij daar moet komen... Voor al wat leeft onzichtbaar, verborgen, onvindbaar zelfs voor vogels in de lucht." [Job 28, 1-28] "Another day, another road. Won't you carry heavy load. Tell me baby what's the end of this affair."

Toen ik nog vergelijkende godsdienstwetenschappen studeerde, leerde ik over de Israëlitische Wijsheid stromingen, zo rond 200 voor Christus. Wijsheden werden formules en echt zoeken naar inzicht in de menselijke existentie ontbrak. Job en Prediker keerden zich tegen deze dogmatische theologie. Zij stelden zichzelf de vragen, waarop zij geen antwoord wisten. Een bijna Nietzscheaanse leegte lijkt over te blijven.

Het verraad van de liefde

Het leven van Harry Muskee lijkt mij gevuld met hetzelfde existentiële gevoel van leegte. Dierbaren die veiligheid geven vallen onverklaarbaar snel weg. Je moeten bewijzen in de grote stad of als Randstedelijke kunstenaar, lijkt Harry niet gegeven. Mogelijk is het zelfvertrouwen in persoonlijke intellectuele vaardigheid klein. Interessant in deze is de wonder-schone tekst van "Somebody will know someday", dat samen met Chasing Cars van Snow Patrol wel als mooiste [verbroken-] liefdessong mag gelden. Miep Huisman uit Norg is plots uit zijn leven weggegaan. Ook hier weer de eenvoud, de herhaling en de geringe woordenschat die opvallen. "Somebody will know someday, will know someday why you walked out of me. But nobody will

know someday, nobody will know that I will never agree. So many will see someday, the tears that filled your eyes. But nobody will see me, when I get weak inside.

Harry kruipt in de slachtofferrol. We zouden eerder Mieps motieven voor de verbroken relatie en haar liefdesverdriet leren kennen, terwijl dat van de beroemde zanger voor eeuwig verborgen zou blijven. Onzin natuurlijk en iets teveel zelfmedelijden. Maar dat is ook

van Harry: zijn rechtlijnigheid en sterke overtuiging van het eigen gelijk. Het is niet gemakkelijk om te leven in een vijandige wereld.

Ruimte voor de kunstenaar

Dit artikel kan nooit recht doen aan de grootsheid van zowel tekst als muziek van Harry Muskee. Hier is een kleine aanzet gedaan om de kracht en schoonheid van zijn teksten te belichten. De teksten kunnen gemakkelijk in relatie

© Copyright: Jaap Timmer

wel vaak mooi aan een verbroken relatie. Maar de tekst gaat verder en toont Harry met wel erg weinig zelfvertrouwen. "One misty morning, I'm gonna write your name in the sky. And after that baby I hide myself and cry." Inderdaad is het nogal zinloos om op een mistige ochtend een poging te wagen om je geliefde om uitleg te smeken, door haar naam in de lucht te schrijven. De rechtvaardiging voor de split-up van de liefdesverhouding zal wel nooit geopenbaard worden op deze manier.

"Ik roep u aan, maar u geeft mij geen antwoord, als ik staan blijf om uw aandacht op mij te vestigen. In plaats daarvan toont u geen medelijden, Slaat u mij neer met de volle vuist.....Als God mij weegt op de schaal van het recht dan stelt Hij mijn integriteit vast." [Job 30 + 31] "I was born to be a simple man... but somebody came, came and cursed my life, took away all my faith". Het kwaad komt telkens weer van buitenaf. Misschien is dit wel de schaduwzijde

worden gebracht met het leven van de Drent zelf en het gedachtegoed van wijsgeren als Kierkegaard, Sartre en Heidegger. Hij verdient het, ook al zou hij er zelf niets mee te maken willen hebben.

Reageren?

d.roelfzema@upcmail.nl

Noten:

[1] = Veel dank ben ik verschuldigd aan Jaap Timmer voor de foto's. Copyrights by Jaap Timmer.

[2] = Het boek "Window of my Eyes – 75 jaar Cuby." Is te koop voor 29,95. Uitgeverij WBOOKS. Een aanrader!!

[3] = Voor dit artikel zijn de volgende boeken gebruikt: 'Prediker' en 'Job' uitgeverij Ambo. Vertaling Pé Hawinkels. Respectievelijk uit 1969 en 1971. 'Nozzing but ze bloes' uit 1975. 'De Missie – de kruispunten van Harry Cuby Muskee' uit 2003. 'Cuby en route – Bluestracks in Drenthe' uit 2009. 'Back home Songteksten Harry Muskee' uit 2011. Diverse interviews uit diverse bladen.